

c. GENEESMIDDELEN, WELKE VERKREGEN  
WORDEN DOOR GEDEELTELIJKE OPLOSSING  
EN VERDAMPING VAN DE DAARTOE  
GEBEZIGDE VLOEISTOF.

---

a. EXTRACTEN.

---

*Algemeene voorschriften ter bereiding van  
extracten.*

Het is een vereischte, dat de verdikte oplossingen uit geheele planten of uit enkele deelen daarvan, hetzij die versch, hetzij ze gedroogd worden aangewend, welke wij gewoon zijn *extracten* te noemen, om behoorlijk bereid te zijn, hare geneeskrachten in zoo klein mogelijken omvang bezitten. Tot dat einde worden verschillende oplossingsmiddelen en onderscheidene wijzen van bereiden gevorderd, naar den aard der planten of liever van hare uit te trekken werkzame deelen.

Daartoe dienen de extracten bereid te worden,

- 1°. door uitpersing.
- 2°. " weeken in koud water.
- 3°. " aftrekken in warm water.
- 4°. " weeken in kouden wijngeest.
- 5°. " aftrekken in warmen wijngeest.
- 6°. " aftrekken in aether.
- 7°. " uitkoken.

Daar nu elk voor zich dikwijls eene eigene behandeling behoeft, hebben wij de wijze van bereiden voor iedere afdeeling afzonderlijk, of ook wel, waar het ons noodig voorkwam, voor elk extract op zich zelve, opgegeven. Niettemin dienen de volgende algemeene voorschriften bijna overal gevolgd te worden.

1°. De aan te wenden plantendeelen moeten van de beste hoedanigheid zijn, van al wat vreemd of bedorven is, gezuiverd, ter behoorlijker tijd ingezameld zijn; de versche kruiden moeten doorgaans kort vóór het opengaan der bloemen ingezameld worden, tenzij zulks uitdrukkelijk anders worde voorgeschreven.

2°. Men bezige of glazen flesschen, of aarden schalen, of vertinde koperen pannen, of eindelijk, waar het te pas komt, ook wel houten kuipen, doch onthoude zich steeds zorgvuldig van niet vertind koperen vaatwerk.

3°. De vochten, hetzij door weeken, hetzij door trekken of koken verkregen, late men eenigen tijd in rust, om de niet opgeloste en vreemde deelen ten bodem te doen zinken; daarna giete men ze helder af, en zijge ze door linnen of ook wel door papier.

4°. Het verdampen geschiede aanvankelijk op een zeer zacht vuur en op eenen steeds gelijkmatig onderhouden warmte-grad, het vocht moet evenwel nimmer koken, vervolgens op een water- of wel op een dampbad; daarbij worde de extractmassa dikwijls omgeroerd, opdat zij eene gelijkmatige zelfstandigheid verkrijge.

5°. De extracten dienen in het algemeen de dikte van honig of terpentijn te bezitten, eenige echter vorderen in dit opzigt eene uitzondering, hetwelk dan uitdrukkelijk is voorgeschreven.

## I.

EXTRACTEN DOOR UITPERSEN TE  
BEREIDEN.

Men bezige hiertoe versche kruiden, naar de boven opgegeven algemeene voorschriften ingezameld en gezuiverd; deze worden, onder bijvoeging van een weinig regenwater, in eenen steenen mortier tot moes gestooten, dat in eenen hennipdoek of linnen zak sterk worde uitgéperst. Het aldus verkregen vocht verwarme men zacht, zuivere het van den droessem, die zich daarbij op de oppervlakte verzamelt, giete het, na bezonken te zijn, door eenen linnen doek, en verdikke het daarna op eene zeer zachte warmte zoo verre, tot dat het, onder bijvoeging van een derde gedeelte poeder van het gebezigde kruid, tot een pillendeeg kan gekneed worden, welk poeder evenwel niet dan na volkomene bekoeling daaronder gemengd mag worden.

Op deze wijze bereide men :

EXTRACT VAN :	EXTRACTUM :
BILSENKRUID.	HYOSCYAMI.
MONNIKSKAPPEN.	ACONITI.
GEVLEKTE SCHEERLING.	CONII SEU CICUTAE.
GEMEEN DOODKRUID.	BELLADONNAE.
GEMEEN DOORNAPPEL- KRUID.	DATURAE STRAMONII.
WILDE SALADE.	LACTUCAE VIROSAE.

Deze extracten moeten in glazen stopflesschen bewaard worden.

Zij dienen eene bruine naar het groen hellende kleur en den eigenaardigen verdoovenden reuk van het kruid

waaruit zij bereid zijn, te bezitten; onder afscheiding van het poeder moeten zij in water gemakkelijk oplosbaar zijn, en zich door eene zachte warmte geheel laten uitdroogen, zoodat zij in den poedervorm kunnen aangewend worden.

EXTRACT VAN SUMAKBLADEN.

EXTRACTUM RHOIS TOXICODENDRI.

Op dezelfde wijze bereide men dit extract uit de versche bladen, aan welker verdikt sap evenwel geen poeder wordt toegevoegd.

Dit dient de dikte van honig te bezitten, van eene licht bruine kleur en gemakkelijk in water oplosbaar te zijn.

II.

EXTRACTEN DOOR WEEKEN IN KOUD  
REGENWATER TE BEREIDEN.

EXTRACT VAN BRUINE KINA-BAST.

EXTRACTUM CORTICIS PERUVIANI FUSCI.

Men neme: Bruine kina-bast tot zeer fijn poeder gebragt,  
één deel;  
Koud water twintig deelen.

Men overgiete het poeder bijv. met een derde of vierde deel van het water, en stelle het daarmede ter zijde, terwijl men het dikwijls omroert, ten minsten 24 uren; men zondere altoos, vòòr de latere toevoeging van water, door uitspersing het vocht af. Men late de vochten bezinken, giete ze door eenen linnen doek, verdampe er op eene matige

warmte zeven achtste gedeelte van , late het overgeblevene koud worden , zijge het dan door papier en verdampe het verder tot de dikte van terpentijn.

Dit extract zij eenigzins licht-bruin of scherven-kleurig , door den tijd donkerder , doorschijnend. In water moet het zeer oplosbaar zijn ; deze oplossing moet weinig gekleurd zijn , en geene harsachtige of korrelige deelen afzetten.

#### EXTRACT VAN RHABARBER.

##### EXTRACTUM RHEI.

Men neme : Rhabarber-wortel , klein gesneden , zoo veel men wil.

Men late dien in zijne vierdubbele hoeveelheid water , gedurende vier en twintig uren , onder dikwijls omroeren , weeken en daarna zacht uitpersen ; men herhale dit vervolgens nog twee malen. Men giete al het verkregen vocht , nadat het behoorlijk bezonken is , door eenen linnen doek en verdampe het tot de dikte van extract.

Dit extract moet aan behoorlijke dikte eenige taatheid paren , eenen bitteren , walgelijken rhabarber-smaak bezitten , geelachtig bruin van kleur en helder , echter geenszins doorschijnend zijn. De oplossing in water moet vuil-geel en eenigzins troebel zijn ; door wijngeest worden daaruit kleine vlokjes afgescheiden , het bovendrijvend vocht wordt dan helder en bekomt eene goud-gele kleur. Alcohol neemt slechts een zeer klein gedeelte van dit extract op , en wordt daardoor citroen-geel gekleurd.

## EXTRACT VAN OPIUM.

## EXTRACTUM OPII.

Men neme: Opium, zoo veel mogelijk verkleind, zoo veel men wil.

Men kneede het bij gedeelten met deszelfs twaalf dubbele hoeveelheid koud water, en late het dan eenigen tijd weken, om zoodoende alle in water oplosbare deelen er af te scheiden. Men late al het ondereen gemengde vocht zorgvuldig bezinken, giete het door linnen en verdampe het tot de vereischte dikte.

Dit extract dient genoegzaam dezelfde dikte als het oorspronkelijke opium te bezitten, het moet donkerbruin en eenigzins doorschijnend wezen. In koud zoo wel als warm water wordt het gemakkelijk opgenomen, echter niet volkomen opgelost, daar eene vlokachtige zelfstandigheid terug blijft. Sterke wijngeest lost er slechts een zeer gering gedeelte van op, slappere echter, vooral van 0,09 soort gew. geeft eene volkomen heldere oplossing. Het bevat bijna geen narcotine, doch aanmerkelijk meer morphine, dan het oorspronkelijk opium.

## EXTRACT VAN DRIEBLADIG RUIGBLOEM-KRUID.

## EXTRACTUM TRIFOLII FIBRINI.

Men neme: Versch driebladig ruigbloem-kruid, zoo veel men wil.

Men stootte het in eenen steenen mortier en giete er in een steenen of houten vat deszelfs achtdubbele hoeveelheid koud water op. Men late het daarin, onder dikwerf her-

haald omroeren, 24 uren lang weeken, perse het dan uit, en overgiete het teruggeblevene met de helft water als de eerste maal, late het op nieuw weeken en perse het andermaal sterk uit. Al het verkregen vocht worde volgens de opgegeven voorschriften gezuiverd en tot de behoorlijke dikte van extract verdampt.

Het moet helder en niet korrelig zijn, eenen zeer bitteren smaak, eenen eigenaardigen, onaangenaamen, specerijachtigen reuk en eene donker bruine kleur bezitten.

#### EXTRACT VAN DUIVEN-KERVEL.

#### EXTRACTUM FUMARIAE.

Het worde op dezelfde wijze bereid als het voorgaande extract.

Het komt met het extract van driebladig ruigbloemkruid in kleur bijkans overeen, doch bezit eenen veel minder bitteren doch walgelijken smaak.

#### EXTRACT VAN WITTE MALROVE.

#### EXTRACTUM MARRUBII.

Het worde op dezelfde wijze bereid. Ook dit is donkerbruin van kleur, daarbij eenigzins korrelig door daarin bevatte zoutdeelen.

#### EXTRACT VAN ALSEM.

#### EXTRACTUM ABSINTHII.

Men bereide dit uit het versche kruid met de toppen.

Het bezit eenen ziltigen, hoogst bitteren smaak en donker bruine kleur.

## EXTRACT VAN GEMEENE GOUDSBLOEMEN.

## EXTRACTUM CALENDULAE.

Men bereide dit op dezelfde wijze uit het versche bloeiende kruid.

De kleur moet bruin, eenigzins naar het groene hellende zijn.

De oplossing in water is troebel.

## EXTRACT VAN DUIZEND-GULDEN KRUID.

## EXTRACTUM CENTAUREI MINORIS.

Men bereide het op dezelfde wijze uit het versche bloeiende kruid.

Het dient zeer bitter, doch niet onaangenaam van smaak te zijn, bruin groenachtig van kleur en eenigzins korrelig.

## EXTRACT VAN STINKENDE GOUWE.

## EXTRACTUM CHELIDONII.

Men bereide het op dezelfde wijze uit het versche bloeiende kruid.

Dit moet bruin, volstrekt niet korrelig zijn, laf, onaangenaam en eenigzins bitter van smaak.

## EXTRACT VAN GEMEENE PAARDENBLOEMEN.

## EXTRACTUM TARAXACI.

Men bereide het op dezelfde wijze uit het versche kruid en de wortels.

De kleur zij donker bruin, de smaak ziltig, bitter, onaangenaam. De oplossing in water is geenszins helder, donker bruin.



## EXTRACT VAN KLIMMENDE NACHTSCHADE.

## EXTRACTUM DULCAMARAE.

Men bereide dit op dezelfde wijze uit de versche stengels. Het moet bruin zijn, zonder korrels, van eenen bitteren eenigzins in het zoete overgaanden smaak en eigendommelijken bedwelmenden reuk.

## III.

EXTRACTEN, DOOR AFTREKKEN IN  
WARM WATER TE BEREIDEN.

## EXTRACT VAN BITTERE ALANTSWORTEL.

## EXTRACTUM HELENII.

Men neme:      Bittere Alants-wortels, klein gesneden,  
                              zoo veel men wil;  
                              kokend regenwater eene zes dubbele hoeveelheid.

Men late het, onder veelvuldig omroeren, vier en twintig uren lang trekken en uitpersen; giete dan andermaal, nu het vierdubbel, kokend water op den wortel en perse er, zoo als vroeger, het vocht weder zorgvuldig uit. Dit worde, met het vorige, na behoorlijk bezonken en doorgezegen te zijn, tot vereischte dikte verdampt.

Dit extract moet eenen eigendommelijk bitteren smaak bezitten en geen inuline bevatten; het moet derhalve niet troebel zijn, en de oplossing in water moet insgelijks bijna helder zijn en geen witachtig poeder afzetten.

## EXTRACT VAN GELE BITTER WORTEL.

## EXTRACTUM GENTIANAE.

Men bereide het op gelijke wijze als het zoo even genoemde extract, uit de fijn gesneden wortels.

Het moet eenen zeer bitteren lang nablijvenden smaak, en eene donker bruine kleur bezitten en doorschijnend zijn. De oplossing moet geheel helder zijn.

## EXTRACT VAN GEZEGENDE DISTEL.

## EXTRACTUM CARDUI BENEDICTI.

Men bereide het op dezelfde wijze uit het gedroogde en fijn gesneden kruid.

Het kenmerke zich door eenen zeer bitteren, ziltigen, onaangenaamen smaak en eene donker bruine kleur.

De oplossing in water is troebel.

## EXTRACT VAN KAMILLE MOEDERKRUID BLOEMEN.

## EXTRACTUM CHAMOMILLAE.

Men bereide het op dezelfde wijze uit de gedroogde bloemen.

Deszelfs smaak zij eenigzins bitter en laf, en de kleur bruin, daarbij eenigzins troebel; de oplossing in water is insgelijks troebel.

## EXTRACT VAN ALOË.

## EXTRACTUM ALOËS.

Men neme : Aloë gom-hars, zoo veel men wil.

Men stoote deze tot een grof poeder en stelle ze met de

dubbele hoeveelheid water, onder aanhoudend roeren, aan eene zachte warmte bloot, tot het mengsel gelijkmatig verdeeld zij, giete het dan nog warm door eenen doek in een geschikt vat over en late het stil staan. Men giete den volgenden dag het bovendrijvend vocht zorgvuldig van de doorgezakte hars af, zijge dit nogmaals door en verdampe het op eene zachte warmte, tot dat het bij verkoeling geheel verhardt.

Dit extract moet broos, doorschijnend, donker-bruin zijn en de vastheid van gewone aloë bezitten, terwijl het oplosbaar in water is, waarbij echter eenige harsachtige vlokken terug blijven.

Door sterken wijngeest wordt er slechts een zeer gering gedeelte van opgenomen, gemakkelijk daarentegen en geheel wordt het door wijngeest van 0,09 soort. gew. opgelost.

#### EXTRACT VAN MYRRHE.

#### EXTRACTUM MYRRHAE.

Men neme: Myrrhe gom-hars, zoo veel men wil.

Men giete op het grof poeder het vierdubbel water en stelle het, nu en dan omroerende, aanvankelijk aan eene zeer zachte warmte bloot. Men zijge het, wanneer het aanvangt te koken, door eenen doek, voege bij het overgeblevene twee deelen water en herhale dezelfde bewerking; men vermene de vochten en late ze bezinken. Men giete ze na vier en twintig uren helder af en andermaal door linnen, en verdampe ze op eene zachte warmte tot eene zoo veel mogelijk drooge massa.

Het moeten eenigzins harde of taaije stukken zijn, die zich moeilijk laten doorbreken, den smaak en reuk van natuurlijke myrrhe, eene donker-grijze of bleek-bruine kleur bezitten, in water, vooral wanneer het verwarmd wordt, oplosbaar zijn; de oplossing behoudt evenwel een melkachtig aanzien en is slechts weinig gekleurd.

## IV.

EXTRACTEN, DOOR WEEKEN IN KOUDEN  
WIJNGEEST TE BEREIDEN.

Men brenge de versch gedroogde bladen, na die van de bedorvene en vreemde inmengsels zorgvuldig te hebben gezuiverd, tot poeder, overgiete dit, in een behoorlijk te sluiten vat, met deszelfs vierdubbel gewigt wijngeest van o.83 soort. gew. Onder herhaald omschudden late men ze aldus vier en twintig uren lang, zonder aangebragte warmte, weeken, giete dan het vocht af, perse het poeder uit en behandelde dit andermaal op dezelfde wijze met eene gelijke hoeveelheid wijngeest. Na herhaalde trekking en uitpersing zijge men het ondereen gemengde vocht door papier, en hale er in eenen glazen toestel drie vierde gedeelten van over, en verdampe het terugblijvende eindelijk, onder aanhoudend omroeren, tot het geheel koud geworden is, tot de dikte van boter.

Op deze wijze bereide men:

EXTRACT VAN:	EXTRACTUM:
BILSENKRUID.	HYOSCYAMI.
MONNIKSKAPPEN.	ACONITI.
GEVLEKTEN SCHEERLING.	CONII SEU CICUTAE.
WILDE SALADE.	LACTUCAE VIROSAE.
GEMEEN DOODKRUID.	BELLADONNAE.
DOORN-APPELKRUID.	DATURAE STRAMONII.

Deze extracten dienen in wel gesloten flesschen bewaard te worden. Zij moeten eene lichter of donkerder, meestal vuil-groene kleur bezitten, die eenigzins naar het

bruine helt; geheel oplosbaar zijn in wijngeest, geenszins echter in water, door welks bijvoeging eene vette, weeke stof, die zich zeer sterk aan de vingers hecht, wordt afgescheiden.

Bij het voorschrijven zal het noodig zijn, dat de geneesheer op het voorschrift aanduide, welk extract hij verlangt, hetzij dat hetwelk door wijngeest, of dat hetwelk op eene andere wijze bereid is, en voorts dat hij niet uit het oog verlieze, dat er verschil in krachten is, hetgeen van de verschillende wijze van bereiden afhangt.

## V.

EXTRACTEN DOOR AFTREKKEN MET WIJNGEEST TE BEREIDEN.

---

## EXTRACT VAN KRAANOOGEN.

## EXTRACTUM NUCIS VOMICAE.

Men neme: Kraanoogen, zoo veel men wil.

Men brenge deze door te vijlen, of wat verkieslijker is, in eenen molen, tot grof poeder en giete er op

Wijngeest van 0,83 soort. gew., eene zes-dubbele hoeveelheid.

De warme trekking geschiede gedurende vier en twintig uren.

Het vocht worde afgeschonken en men trekke het overblijvende andermaal op gelijke wijze met vier deelen wijngeest van dezelfde digtheid, hetgeen ten minsten voor eene derde keer dient herhaald te worden. Men onderwerpe de volkomen helder gemaakte vochten aan eene overhaling,

en giete, nadat het zeven achtste gedeelte is overgegaan, het overblijvende in eenen porseleinen schotel, om het verder tot de behoorlijke dikte van extract te verdampen.

Het dient iets dikker te zijn dan honig, kleverig, als harsachtig, van eene bleek-bruine kleur, bij kleine hoeveelheden eenigermate doorschijnend.

De oplossing in wijngeest moet helder zijn, die in water troebel en eenigzins het voorkomen eener plantenmelk hebbende, zonder echter eenige vlokken af te scheiden.

#### EXTRACT VAN GENEESKRACHTIGE STRUIKWINDE.

#### EXTRACTUM SALSAPARILLAE.

Men bereide het op dezelfde wijze, zoo als het hier boven aangeduide extract, doch uit de fijn gesneden en gestooten wortels van salsaparille,

Het moet licht-bruin van kleur en niet helder zijn, zonder echter een harsachtig aanzien te hebben. In water dient het bijkans geheel op te lossen; de oplossing moet echter melkachtig en troebel zijn, doch niet korrelig en slechts weinig gekleurd. Ook in watervrijen, vooral warmen wijngeest dient het voor het grootste gedeelte, echter niet volkomen, oplosbaar te zijn.

#### EXTRACT VAN ZEE-AJUIN.

#### EXTRACTUM SCILLAE.

Men neme: Schubben van zee-ajuin, op eene zachte warmte gedroogd en tot grof poeder gestooten, zoo veel men wil.

Men voege er in eene glazen kolf bij

Wijngeest van 0,9 soort. gew., de vierdubbele hoeveelheid.

Men trekke ze eenigzins verwarmd gedurende vier en twintig uren; zondere door zachte uitpersing het vocht af, en trekke het overblijvende nogmaals met de helft wijngeest als vroeger. Men perse het wederom uit, zijge al het vócht door papier en hale er in eenen glazen kromhals den wijngeest geheel van over; het terugblijvende worde dan op een dampbad tot de vereischte dikte verdampt.

Het moet de dikte van terpentijn hebben, licht-bruin van kleur en bijna volkomen doorschijnend zijn, gemakkelijk in water oplossen, welke oplossing helder en bijkans kleurloos dient te wezen; door watervrijen wijngeest worden daaruit witachtige vlokjes afgescheiden; in sterken wijngeest zelven moet dit extract bijna onoplosbaar zijn:

## VI.

EXTRACTEN DOOR AFTREKKEN MET  
AETHER TE BEREIDEN.

---

## EXTRACT VAN MANNETJES VAREN-WORTEL.

## EXTRACTUM FILICIS MARIS.

Men neme :     Groene knoppen, of nog onontwikkelde  
                      bladen van mannetjes varen - wortel,  
                      zoo veel men wil.  
                      Overgehaalden aether, eene tiendubbele  
                      hoeveelheid.

Men overgiete de knoppen, tot poeder gebracht, in eene wel sluitende flesch met drie of vier deelen van den aan te wenden aether, die na koude trekking onder herhaalde omschudding, zoo veel mogelijk daarvan moet worden afgescheiden. Men

herhale de bewerking met het overige van den aether nog eenige malen , zoo lang zich daarin iets oplost. Van het verkregen en zorgvuldig helder gemaakt vocht worden in eenen glazen kromhals drie vierde gedeelten overgehaald; het terugblijvende worde in eene glazen of porseleinen schaal op een waterbad geplaatst, zoo lang tot al de aether verdampt is en er eene weeke boterachtige zelfstandigheid overblijft.

Dit extract moet donker groen gekleurd zijn , zich vetachtig voordoen , in aether volkomen , in watervrijen wijngeest slechts voor een klein gedeelte oplossen , welke oplossing schoon groen zij , en door bijvoeging van water sterk melkachtig moet worden ; het zij alzoo geheel onoplosbaar in water.

#### EXTRACT VAN WORM-ZAAD.

#### EXTRACTUM SEMINIS SANTONICI.

Men bereide dit op dezelfde wijze , als het hier boven aangeduide extract , doch uit de tot poeder gebragte digtpitvruchtjes.

Het moet donker vuil-groen , kleverig en taai zijn.

In aether dient het zeer gemakkelijk op te lossen , voor het grootste gedeelte ook in watervrijen wijngeest , waarbij echter eene sterk klevende , bijna kleurlooze stof terugblijft. Deze oplossing in wijngeest moet schoon groen zijn en zacht verdampt , kristallen van santonine afzetten. Het extract moet , als men het met water wrijft , dit melkachtig doen worden , doch volstrekt geen groene kleur aannemen.



## VII.

EXTRACTEN DOOR UITKOKEN MET REGEN-  
WATER TE BEREIDEN.

## EXTRACT VAN GRASWORTEL.

## EXTRACTUM GRAMINIS.

Men neme : Gedroogde fijn gesneden en gestooten wortels van graswortel, zoo veel men wil ;  
Water de achtdubbele hoeveelheid.

Men koke ze gedurende een half uur, zijge het vocht door, en perse het uit; men doe bij het overblijvende wederom het vierdubbel kokend water, koke het andermaal en perse het insgelijks weder uit. Men late vervolgens al het verkregen vocht, volgens de opgegeven voorschriften behoorlijk gezuiverd, tot een dun extract verdampen.

Het moet niet onaangenaam van smaak, zoet, eenigzins bitter, licht-bruin van kleur en bijna doorschijnend zijn; de oplossing in water mag niet troebel wezen.

## EXTRACT VAN KLIS-WORTEL.

## EXTRACTUM BARDANAE.

Men bereide het op dezelfde wijze, als het hierboven vermelde extract, uit de klein gesneden drooge wortels.

De smaak dient laf, bitterachtig, onaangenaam ziltig te wezen, de kleur bruin, doorschijnend; de oplossing in water moet slechts weinig troebel zijn.

## EXTRACT VAN BITTERE KWASSIA.

## EXTRACTUM QUASSIAE.

Men neme :      Schrapfel van kwassiahout, zoo veel men  
   wil ;  
   Water, eene twaalfdubbele hoeveelheid.

Men koke het gedurende een uur, zijge het door, en koke het uitgeperste ten tweeden- en derdenmale met acht deelen water. Men late de behoorlijk bezonken vochten verdampen, en voege er, tegen het einde der bewerking, een weinig wijngeest van 0,84 soort. gew. bij, opdat het extract eene zoo veel mogelijk gelijkmatige zelfstandigheid verkrijge.

Het moet zeer bitter, bruinachtig-zwart, eenigzins korrelig zijn. Het moet zich met koud zoo wel als warm water en wijngeest gemakkelijk laten vermengen, zonder evenwel daarin geheel op te lossen; beide de vochten moeten troebel blijven.

Op gelijke wijze, doch zonder bijvoeging van  
wijngeest, bereide men:

## EXTRACT VAN SURINAAMSCHEN WORMBAST.

## EXTRACTUM GEOFFROYAE.

Het worde bereid uit den tot grof poeder gebragten bast, welk extract tegen het einde der verdamping op eenen aarden schotel worde uitgespreid, en plaatse dien, ter verdere uitdrooging in eene warmte van 40-50 graden.

Het moeten taaije, zwartachtige stukjes zijn van eenen onaangenaam bitteren smaak. In water, vooral bij aan-

gebragte warmte, is het oplosbaar, die oplossing is troebel en zet eenige harsachtige deelen af.

#### EXTRACT VAN WITTEN WILGENBAST.

#### EXTRACTUM SALICIS.

Het worde bereid uit den fijn gesneden bast, en het extract moet zoo ver mogelijk uitgedroogd worden.

Het dient taai te zijn, van bruinachtig-zwarte kleur en bitteren balsemachtigen smaak. De oplossing in water zij rood-bruin, troebel, en bezitte eenen eigenaardigen niet onaangenamen reuk.

#### EXTRACT VAN BRUINEN KINA-BAST.

#### EXTRACTUM CORTICIS PERUVIANI FUSCI.

Men neme: Bruinen kina-bast tot grof poeder gestooten  
zoo veel men wil;  
Water, de achtdubbele hoeveelheid.

Men koke het gedurende een half uur op een slechts zacht vuur. Men zijge het warm door en perse het uit. Men giete op het overblijvende nogmaals het vier dubbel kokend water en koke het als te voren. Men late beide vochten slechts korten tijd bezinken, en giete ze nog warm zijnde door eenen doek en late ze met elkander tot de dikte van extract verdampen.

Het moet eenen niet onaangenamen bitteren, eenigzins specerijachtigen smaak en eene donker bruine kleur bezitten. De oplossing in water dient melkachtig naar het bruine hellende te zijn, en na eenigen tijd harsachtige deelen af te zetten.

Men bereide voorts :

HARD EXTRACT VAN BRUINEN KINA-BAST.

EXTRACTUM CORTICIS PERUVIANI  
FUSCI DURUM.

Door het namelijk zacht uit te droogen, tot dat het tot poeder kan worden gewreven, te bewaren in eene wel gesloten flesch.

Op gelijke wijze bereide men :

EXTRACT VAN ROODEN KINA-BAST.

EXTRACTUM CORTICIS PERUVIANI RUBRI.

Men bereide het op dezelfde wijze uit den tot grof poeder gestooten bast.

Dit moet dezelfde eigenschappen bezitten als het extract van bruinen kina-bast; zijne kleur zij echter roodachtig en deele zich ook aan de oplossing in water mede.

Men dient ook dit extract, even als het vorige, uitgedroogd, als poeder voorhanden te hebben, onder den naam van :

HARD EXTRACT VAN ROODEN KINA-BAST.

EXTRACTUM CORTICIS PERUVIANI  
RUBRI DURUM.

---

## EXTRACT VAN RATANHIA.

## EXTRACTUM RATANHIAE.

Het worde bereid uit de klein gesneden wortels en ook geheel uitgedroogd, even als het extract van den Surinaamschen wormbast.

Het moeten ligt wrijfbaar stukjes zijn, die bitterachtig en zamentrekkend van smaak, donker-rood, als zwartachtig van kleur zijn. Het poeder van dit extract moet roodachtig zijn, in water vooral in kokend bijna geheel, in watervrijen wijngeest daarentegen slechts voor een klein gedeelte oplossen, in gewonen wijngeest echter voor het grootste gedeelte; deze oplossing moet volkomen helder zijn en de kleur van rooden wijn bezitten.

## EXTRACT VAN KASKARILLE.

## EXTRACTUM CASCARILLAE.

Het worde bereid uit den tot grof poeder gestooten bast.

Het moet dik zijn, donker-bruin van kleur, en eenen onaangenaamen bitteren, specerijachtigen smaak bezitten. De oplossing in water moet troebel wezen en na eenig tijdsverloop harsachtige deelen afzetten.

Hier ter plaatse moet eindelijk ook nog vermeld worden:

## VERDIKTE OSSENGAL.

## FEL BOVINUM SEU TAURINUM INSPISSATUM.

De versche gal uit de galblazen van het gewone rund,

worde door eenen wollen lap gegoten en in eene porseleinen schaal op eene zeer zachte warmte tot stevige honigdikte verdampt.

Zij moet bijna doorschijnende zijn, van eene licht-bruine, eenigzins naar het groene hellende kleur, eenen zeer bitteren smaak en den eigendommelijk walgelijken reuk der gal bezitten. In koud zoowel als in warm water, zoo ook in wijngeest, dient zij gemakkelijk, echter niet volkomen op te lossen, zoo namelijk, dat deze oplossingen ten naasten bij, doch niet geheel en al helder zijn.

b. HARSEN.

HARS VAN BRUINEN KINA-BAST.

RESINA CORTICIS PERUVIANI FUSCI.

Men neme: Bruinen kina-bast, tot grof poeder gestooten,  
zoo veel men wil,  
Wijngeest van 0,85 soort. gew., de vierdubbele hoeveelheid.

Men late ze twee dagen lang warm trekken in eene ruime kolf, onder dikwijls herhaald omschudden; giete den wijngeest er af, en schenke daarvan dezelfde hoeveelheid als te voren, op het overgeblevene; na hernieuwde trekking worde het vocht op nieuw afgeschonken, het overgeblevene worde uitgeperst, al de vochten worden vermengd en ter bezinking weggezet. De tincturen van al het bezinksel, zoo het noodig is, door doorzijging door papier gezuiverd, worden vermengd met een vierde gedeelte zuiver water en men hale er op een zacht vuur alle wijngeest van over.

Men verzamele nu de hars, welke zich aan den bodem van den destilleerketel gehecht heeft, vermene dezelve met die, welke door verder verdampen van het overgebleven vocht als eene drabbige zelfstandigheid daaruit zakt en wassche ze te zamen met laauw water zoo lang af, tot dit geen smaak meer aanneemt; knede haar dan in kokend water tot eene gelijkmatige massa en drooge die zeer zorgvuldig op eene zachte warmte.

Het moeten korrelige, ligt wrijfbaar stukjes zijn, bruin van kleur, weinig of niet bitter, specerijachtig smakende, en eenen slechts flauwen reuk van kina-bast bezitten. Warm water moet er niets van oplossen; daarentegen moet deze hars in wijngeest, vooral bij aangebrachte warmte, geheel en al oplosbaar zijn.

#### HARS VAN ROODEN KINA-BAST.

#### RESINA CORTICIS PERUVIANI RUBRI.

Men bereide ze op dezelfde wijze uit den rooden kina-bast, als de hierboven vermelde hars.

Deze dient dezelfde eigenschappen als de vorige te bezitten; doch op de oppervlakte eene lichte, bij de doorbraak donker-roode kleur te vertoonen, die overal gelijkmatig is, zoodat er nergens donker- of lichter gekleurde vlekken of strepen te bespeuren zijn.

#### HARS VAN JALAPPE.

#### RESINA JALAPPÆ.

Men bereide ze op dezelfde wijze uit de wortels der jalappe.

Zij dient zeer broos te zijn, echter tot poeder gewreven eenigzins zamen te hangen, bij de doorbraak sterk te glinsteren en eene zwart-bruine kleur te bezitten. Aan kokend water moet zij volstrekt geen kleur mededeelen en daarin ten eenemale onoplosbaar zijn, zich daarentegen gemakkelijk en zonder dat iets terug blijft, oplossen in wijngeest en in bijtende kali- of natron-loog, in aether echter en in aetherische oliën slechts voor een zeer gering gedeelte; op glimmende kolen geworpen moet zij eenen eigendommelijken, geenszins terpentijnachtigen reuk verspreiden. De alcoholische oplossing moet bij de indroppeling van onderchlorigzure natron door geene blaauwe kleur troebel worden.

## GENEESMIDDELEN MET SUIKER BEREID.

### a. TABLETJES.

#### TABLETJES VAN IPECACUANHA.

#### TROCHISCI IPECACUANHAE.

Men neme:      Poeder van Ipecacuanha, vier en twintig greinen;  
                             Poeder van witte suiker, drie oncen.

Men mengte ze naauwkeurig en make er door bijvoeging eener voldoende hoeveelheid

slijm van tragacanth-gom

tabletjes van, ter zwaarte van tien greinen, die op eene zachte warmte zorgvuldig moeten gedroogd worden.